

№ 246 (21009)

2015-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ ТЫГЪЭГЪАЗЭМ и 25-рэ

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижьугьотэштых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Урысыем и Президентэу Владимир Путиным Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет изэхэсыгъоу гъэсэныгъэм иІофыгъохэм афэгъэхьыгъэр джырэблагъэ Кремлым и Дворецышхо щызэрищагъ. Адыгеим и Ліышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан зэхэсыгъом хэлэжьагъ.

Адыгеим и ЛІышъхьэ Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет

изэхэсыгъо хэлэжьагъ

хэтхэр, шъолъырхэм, парламент гум и Президент. фракциехэм япащэхэр, общественнэ ІофышІэхэр, экспертхэр. Гурыт еджапІэм джыдэдэм иІофхэм язытет тегущыІагьэх, проектэу «Гъэсэныгъ» зыфи-Іорэмрэ гъэсэныгъэм епхыгъэ Іофтхьабзэу «Тигурыт еджэпlакі» зыфиlорэмрэ къазэрэщыдэлъытагъэм диштэу хабзэм ифедеральнэ, ишъолъыр къулыкъухэм мы лъэныкъомкІэ пшъэрылъ шъхьаlэу яІэщтхэр агьэнэфагьэх. Джащ фэдэу зэхэсыгъом хэлэжьагъэхэр къэралыгьо программэу «2013 — 2020-рэ илъэсхэм гъэсэныгъэм зегъэушъомбгъугъэныр» зыфи-Іорэр зэрагъэцакІэрэм тегушыІагъэх.

Къэралыгъом ипащэ зэрилъытэрэмкіэ, гъэсэныгъэ Іофыр Іэпэдэлэл пшІы хъущтэп, ащ ренэу анаІэ тырагъэтын фае. Федеральнэ ЗэlукІэм фигъэхьыгьэ тхыгьэми мы Іофыгьом мэхьанэшхо щыритыгь.

— Мы илъэсипшІ благъэм пшъэрылъыкІэ зыфэдгъэуцужьын Урысыем игурыт еджапІэ дунаим иеджэпІэ анахь дэгъухэм зэу ащыш тыын тлъэкіынэу сэлъытэ. Политическэ кlyaчІэхэр, хэбзэ ІофышІэхэр, хэгъэгум щыпсэухэрэр зэкІэ ащ фэдэ пшъэрылъым зэкъуигъэуцонхэ ылъэкІынэу сэгугъэ; ар обществэм ифэныкъоныгъэхэми, лъэпкъ хэхъоныгъэм ипшъэрылъхэми адештэ. Тигухэлъхэр зэрэдгъэцэкІэщт шІыкІэ-

дерацием и Правительствэ хынхэ фае, — къыІуагь хэгьэ-

Владимир Путиным зэрэхигъэунэфыкІыгъэу, гъэсэныгъэр нахьышІоу зэхащэзэ, информационнэ технологиехэр зэрагъэфедэщтхэм дакloy пlуныгъэ

Ащ щыІагьэх Урысые Фе- амалхэр тызэгъусэу къыхэт- зэрэфаем щытегущыІагьэх. Литературэм и Илъэс къыдыхэлъытэгъэ Іофтхьабзэхэм яшІуагъэ къэкІуагъ кІэлэеджакІохэр нахьыбэу тхылъхэм яджэнхэмкіэ, урысыбзэм изэгъэшіэнкіэ. ПстэумкІи хэгьэгум ичІыпІэ зэфошъхьафхэм ащ фэдэ Іоф-

цыкіу іыгыпіэхэм ащаіыгьхэм гъэсэныгъэ ягъэгьотыгъэнымкІэ хэгъэгум и Президент жъоныгъуакІэм къыдигъэкІыгъэгъэ унашъохэр зэрагъэцакІэхэрэм анаІэ тырагъэтыгъ.

Адыгеим и ЛІышъхьэ журналистхэм адэгущы эзэ, Владимир Путиным къыІэтыгъэ Іофыгъохэу Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет зы-

Іофхэри зыщагъэгъупшэ хъущтэп. Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным Правительствэм пшъэрылъ фишіыгъ кіэлэегъаджэхэм яіэпэІэсэныгъэ зыкъызэрэрагъэ-Іэтырэм уасэ зэрэфашІыщт, кІэлэегъэджэ анахь дэгъухэм яІофшІагьэхэр къызэрагьэхьащт электрон амалхэр къызэрэхахыщт шіыкіэхэр къагъотынэу.

Зэхэсыгъом джащ фэдэу урысыбзэм изэгьэшІэн екІолІэкІэ гъэнэфагъэ къыфэгъотыгъэн тхьэбзэ 1800-м ехъу ащызэрахьагъ.

КІэлэегъаджэхэр илыегъащэу отчет документхэм зэрапылъхэм, ар дэгьэзыжьыгьэн зэрэфаем, кІэлэегьэджэ ныбжьыкіэхэр гурыт еджапіэхэм аштэнхэ зэрэфаем, кІэлэегъаджэхэм яаттестацие зэрэзэхащэрэм хэбзэ икъу хэлъхьэгьэным япхыгьэ Іофыгьохэр зэхэсыгьом къыщаІэтыгьэх. КІэлэегъаджэхэм ялэжьапкІэ зыкъегъэІэтыгъэнымкІэ, кІэлэщытегущы агъэхэм мэхьанэшхо зэряІэр хигъэунэфыкІыгъ.

Сэ илъэсыбэрэ гъэсэныгъэ зыщарагъэгъотырэ лъэныкъом сыщылэжьагъэшъ, ащ ыпашъхьэ къиныгъоу итхэм дэгъоу сащыгьуаз. Арышъ, гъэсэныгъэ Іофми, медицинэми анаІэ зэратырагъэтырэр къебгъэ ыхы мыхъунэу Владимир Путиным зэрилъытэрэм десэгъаштэ. Адыгеим игурыт еджапІэхэм ящыкІэгъэ техникэмрэ нахьышІоу мылъкумрэ аІэкІагъахьэ зэрэхъугъэр, кІэлэегъаджэхэм ялэжьапкІэ зыкъегьэІэтыгьэным тегьэпсыхьэгьэ унашъохэу жъоныгъуакІэм къыдагъэкІыгъэхэр къызэрэдэтлъытэхэрэр хэзгъэунэфыкІы сшІоигъу. Ау сыхьат пчъагъэу, нэмыкі пшъэрылъэу яІэхэм, ахъщэ тегъагъохэм ялъытыгъэу кІэлэегъаджэхэм къаратырэри зэтекІы. Президентым зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкіэ, кіэлэегъаджэхэр яюфшІэн зэрэкІагъэгушІурэ амалхэм джыдэдэм шІогъэшхо къатырэп ыкІи кІэлэегъаджэхэм яІэпэІэсэныгъэ зыкъызэрэрагъэІэтырэм уасэ зэрэфашІыщт шапхъэхэр Урысыем къыщыхахынхэу игъо афилъэгъугъ. Илыягьэу административнэ Іофтхьабзэхэр кІэлэегъаджэхэм зэрагъэцак Іэрэр дэгъэзыжьыгъэным ыкІи а пшъэрылъхэм ащыщхэр муниципальнэ къулыклушјахам афаглазагланхам епхыгъэ екІоліакІэр тэрэзэу сэлъытэ. Президентым ынаІэ зытыригъэтыгъэ лъэныкъохэмрэ пиъэрылъхэмрэ зэкІэ тапэкІи къыдэтлъытэщтых ыкІи дэх имыІ э ахэр дгьэцэкІ эщтых, хигъэунэфыкІыгъ ТхьакІущынэ Аслъан.

Республикэм ихэбзэ Іэшъхьэтетхэм непэкІэ Іофыгьо заулэмэ ягъэцэкІэн анаІэ тырагъэты. А Іофыгъохэм ахэхьэх гьэсэныгьэ языгьэгьотырэ еджапіэхэм яунэхэр гъэцэкіэжьыгъэнхэр, щынэгъончъагъэ ахэм яІэныр ыкІи нэмыкІхэр. Президентым иунашъоу кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэм чэзыу ямыІэжьыным ехьылІагьэр 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м ехъулІзу республикэм щагьэцэкІэщт.

Илъэситфыкіэ узэкіэіэбэжьмэ, УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр кіэщакіо фэхъуи, анахь мэхьанэ зиіэ лъэныкъуипліымкіэ лъэпкъ проектхэм Іоф ашіэу рагъэжьагъ. Ахэр гъэсэныгъэм, псауныгъэм, псэупіэ унэхэм яшіын ыкіи агропромышленнэ комплексым хэхъоныгъэ егъэшіыгъэным афэгъэхьыгъэх.

Неущырэ мафэр **зэлъытыгъэхэр**

Къэралыгъом ипаща зэрилъытэрэмкіа, а лъэныкъохэр арых обществэм хэхъоныгъа ышіынымкіа мэхьана зиіахэр, ахэр арых ціыфхам ящыіакіа-псэукіа нахьышіу хъунымкіа зишіуагъа къэкіощтхар.

Лъэпкъ проектэу «Гъэсэныгъ» зыфиюрэр ІэпэІэсэныгъэ, сэнаущыгъэ зыхэлъ ныбжыыкіэхэм ІэпыІэгъу афэхъугъэным фэлажьэ. Обществэм хэхъоныгъэ ышынымкіэ а проектыр егъэжьэпіэшіу хъунэу къэралыгъом ипащэ елъытэ. Ар къыдалъытэзэ, 2005-рэ илъэсым июныгъо

хэрэм ыкіи Всероссийскэ зэнэкъокъухэм япризерхэм сомэ мин 30 зырыз афагъэшъуашэ. А шіухьафтынхэр федеральнэ бюджетым къыдилъытэхэу гъэпсыгъэ.

Адыгэ Республикэми къэралыгъо программэу «Гъэсэныгъэм ихэхъоныгъ» зыфиюрэм юф щешю. Ащ къызэрэдилъытэрэмкю, республикэ бюджетым къыхэкю ахъщэ шухьафтыни 10 агъэнэфагъ. Республикэ шухьафтыныр сомэ мини 10 мэхъу.

Сэнаущыгъэ зыхэлъ ныбжыы-

шІухьафтыныр афагьэшъошагь.

УФ-м и Президент иунашъо ыгъэцакіэзэ, ныбжьыкіэхэмкіэ Федеральнэ агентствэм илъэсэу икіырэм форуми 4 зэхищагъ. Ащ Іэпыіэгъу фэхъугъэх УФ-м и Общественнэ палатэ, федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Роспатриотцентр» зыфиіорэр ыкіи УФ-м и Президент и Администрацие. Форумхэм ащыщ «Таврида» зыфиіоу Къырым щыкіуагъэр, «Итуруп» зыцізу Сахалин хэкум щызэхащагъэр, Калинин-

град хэкум щырекіокіыгьэ Іофтхьабзэу «Балтийский Артек» зыфиіорэр ыкіи Владимир хэкум «Территория смыслов на Клязьме» зыфиіоу щыкіуагьэр.

Ащ фэдэ форумхэм ныбжыыкlэхэр УФ-м и Президентэу Путиным, УФ-м и Правительствэ и Тхьа-

матэу Дмитрий Медведевым, министрэхэм, парламентскэ партиехэм япащэхэм, къэралыгъо корпорацие инхэм яlэшъхьэтетхэм, зэлъашlэрэ политикхэм, журналистхэм, шlэныгъэлэжьхэм ыкlи искусствэм иlофышlэшхохэм ащаlукlагъэх.

Форуми 4-м щыщэу 2-мэ Адыгеим икlыгъэ студентхэмрэ кlэлэегъаджэхэмрэ ахэлэжьагъэх Адыгеими Іофтхьабзэм икІзуххэр щызэфахьысыжьыгьэх ыкІи анахь дэгъухэр мы мафэхэм АР-м иминистрэхэм я Кабинет ипащэу КъумпІыл Мурат къыригъэблэгъагъэх. Ащ фэгъэхьыгъэ мэфэкІыр зэрищагъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ иминистрэу Хъуажъ Аминэт. МэфэкІ зэІукІэгъум хэлэжьагъэх АР-м культурэмкІэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэт, физическэ культурэмкІэ ыкІи спортымкІэ министрэу Хъасанэкъо Мурат ыкІи нэмыкІхэр.

— Зишіэ шіэгьошіухэу щыіэныгьэм илъэныкьо зэфэшъхьафхэм гьэхьагьэ ащызышіыгьэ ныбжьыкіэхэр непэ мыщ къедгьэблэгьагьэх, — къы Іуагь Къумпіыл Мурат. — Къэралыгьом мэхьанэшхо реты шіэныгьэ дэгъухэр зиіэ ныбжьыкіэхэм, спортымкіэ, искусствэмкіэ гьэхьагьэхэр зышіыхэрэм Іоф адэшіэгьэным. Адыгеим а льэныкьомкіэ Іофышхо щашіэ, ныбжьыкізу сэнаущыгьэ зыхэльхэм къэралыгьом ынаіз зэратетыр ашіэным мэхьанэшхо етэты.

Икіыгъэ илъэсым къыгъэлъэгъуагъ тиныбжьыкіэхэр чанэу зэрэщытхэр, обществэм хэхъухьэрэм ыгъэгумэкіыхэу, щыіэныгъэр нахъышіу ашіыным фэлэжьэнхэм фэхьазырхэу къызэрэтэджыхэрэр. Всероссийскэ, дунэе ыкіи чіыпіэ зэнэкъокъухэм тиреспубликэ къащыжъугъэлъэгъуагъ, шъуиеджапіэ, шъуикъуаджэ, шъуикъалэ хэгъэгум щызэлъяжъугъэшіагъ. А гъэхъагъэмкіэ сыгу къыздеізу сышъуфэгушіо!

А гущыІэхэм ауж Премьерминистрэм ныбжьыкІэхэр зырызэу къыдищыхэзэ ахъщэ шІухьафтынхэр, дипломхэр, къэгьэгьэ Іэрам кІэракІэхэр аритыгьэх. КъумпІыл Мурат зыфэгушІуагъэхэм ащыщых Мыекъопэ къэралыгьо технологическэ университетым истудентэу ЦІыкіу Тимур. Ар «Зеленые технологии» зыфиlорэ Всероссийскэ зэнэкъокъум ащытекІуагъ. Ащ илъэкъоцІэгъоу ЦІыкІу Рэмэзанэ Урысыем истудентхэм яя VII-рэ гъэмэфэ спартакиадэ ащытекІуагъ. Мыекъуапэ иэколого-биологическэ лицееу N 35-м щеджэрэ Екатерина Постниковар биологиемкІэ Всероссийскэ олимпиадэм призер щыхъугъ. Ащ фэдэхэу лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ зыкъагъэлъэгъуагъ Ульяна Ткаченкэм, Хъут Руслъан, Агъырджэнэкъо Мариет, Дарья Петрусенкэм, Антонина Захаровам ыкІи нэмыкІхэм.

Бзэджэжъыкъо Асхьад къызэlукlагъэхэм анахь къахэщыгъ. Ар Мыекъопэ гимназиеу N 22-м щеджэ, научнэ-техническэ творчествэм ыкІи ушэтын ІофшІэнхэм апылъ. ДжэгукІэу «Умницы и умники» зыфиюрэм хэлэжьагь. Тэхъутэмыкъое районым къикІыгъэ Тыкъо Рузани Урысыем щыкІогьэ зэнэкъокъухэм ахэлэжьагъ, социальнэ ыкІи общественнэ мэхьанэ зиІэ ІофшІэным фэгъэхьыгъэу проектэу къыгъэхьазырыгъэр анахь дэгьоу къыхагьэщыгь. Адыгэкъалэ иеджапІзу N 1-м щеджэ ХъокІо Эммэ, ари Кощхьэблэ районымкІэ гурыт еджапІэу N 2-м къикІыгъэ Хэкужъ Динари а зы лъэныкъомкІэ зыкъагъэлъэгъуагъ. Ахэм япроектхэр научнэ-техническэ творчествэм ыкІи еджэн-ушэтын Іофшіэнхэм афэгъэхьыгъэх.

ЗыфэгушІуагъэхэм ащыщхэр зэlукlэгъум къыщыгущыlагъэх. Гъэсэныгъэм ылъэныкъокІэ Адыгеим ипащэхэм Іофэу ашІэрэмкІэ зэрафэразэхэр къаІуагъ Тыкъо Рузанэ, Бзэджэжъыкъо Асхьад ыкІи Эльдар Эскандеровым. ЕтІанэ ныбжыыкІэхэм шъхьэихыгъэу къадэгущы агъ Премьер-министрэр. УпчІэхэр къаритыгъэх, джэуапхэри ыгъотыжьыгъэх. НыбжьыкІэхэм хэгъэгур бэкІэ зэращыгугъырэр къагуригъэlуагъ. Етlанэ КъумпІыл Мурат ягъусэу ныбжыыкІэхэм сурэт атырахыгъ.

СИХЪУ Гощнагъу.

мазэ къыщегъэжьагъэу илъэс къэс ныбжьыкlэхэу лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкlэ гъэхъагъэ зышlыхэрэм ахъщэ шlухьафтынхэр афагъэшъуашэх.

Ащ фэдэу УФ-м и Президент иунашъокіэ илъэс пэпчъ ныбжьыкіэ 5350-у Урысые ыкіи дунэе зэнэкъокъухэм ащытекіохэрэм сомэ мин 60 зырыз шіухьафтынэу араты. Чіыпіэ зэнэкъокъухэм ащытекіо-

кІэхэр къыхэхыгъэнхэм пае Адыгеим межведомственнэ комиссие щызэхащагъэу Іоф ешІэ, ащ гъэсэныгъэм, культурэм, спортым ыкІи нэмыкІ лъэныкъохэм ялІыкІохэр хэтых.

2015-рэ илъэсым икlэуххэр зызэфахьысыжьхэм, Адыгеимкlэ нэбгырэ 23-рэ къыхагъэщыгъ. Ахэм ащыщэу Урысые шlухьафтыныр нэбгырэ 13-мэ къаратыгъ, нэбгыри 10-мэ республикэ

Анахь дэгъуи 10-мэ ахэхьагъ фагъэшъо республик

«Урысыем ихьыкумышІхэм яобъединение» зыфиІорэм тикъэралыгъо ихьыкумышІ анахь дэгъуипшІым ясатырэ хэхьагъэхэр бэмышІзу къыгъэнэфагъэх. Илъэс къэс цІэ лъапІзу «Илъэсым ихьыкумышІ» зыфиІорэм хьыкумышІ 60 фэдиз кІэдао.

Мыгъэ хьыкумышІ анахь дэгъухэм ясатырэ хэхьагъ Теуцожь район хьыкумым исудьяу Лъэцэр Хъарыет. АР-м

и Апшъэрэ хьыкум и Тхьаматэу Трэхъо Аслъан мэфэкl шlыкlэм тетэу Лъэцэр Хъарыет бгъэхалъхьэмрэ дипломэу «Илъэсым ихьыкумышІ» зыфиlорэмрэ ритыжьыгъэх. ЦІэ лъапІэу къы-

фагьэшъошагьэмкІэ фэгушІозэ, республикэм ихьыкум системехнышы дехестыноскех ем и медеахышихедее у шахыши пае А. Трахъом ирэзэныгъэ гущы-Іэхэр Хъарыет пигъохыгъэх. Правосудием ылъэныкъокІэ гъэхъагъэхэр зэриІэхэм къыхэкІэу Хъ. Лъэцэрыр Урысые Федерацием и Апшъэрэ хьыкум епхыгъэ Хьыкум департаментым, АР-м и Апшъэрэ хьыкум ыкІи АР-м и Парламент ящытхъу тхылъхэр, бгъэхалъхьэхэр мызэу, мытюу къыфагъэшъошагъэх. Илъэс 46-рэ хъугъэу Теуцожь район хьыкумым Іоф щешіэ. Иіофшіэгъухэм шъхьэкІэфэныгъэшхо къыфашІы ыкІи шысэтехыпІэч алъытэ.

Лъэцэр Хъарыет 1976-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Теуцожь район хьыкумым юф щешіэ. Квалификацие ин зиіз юрист, исэнэхьаткіэ Іэпэіэсэ-

ныгъэу ІэкІэлъым ренэу зэрэхигъэхьощтым пылъ. ИІофшіэнкіэ ухьазырыныгъэ дэгъу зэриіэм, икъоу ыкіи шъыпкъагъэ хэлъэу хьыкум унашъохэр, пшъэрылъэу къыфагъэуцугъэхэр дэх имыізу зэригъэцакіэхэрэм къахэкіыкіэ, къэгъэлъэгъон инхэр ренэу республикэмкіэ иіэх.

Шъугу къэдгъэкІыжьын, Урысые общественнэ организациеу «Урысые хыыкумышІхэм яобъединение» зыфиІорэр Урысые Федерацием ицІыфхэм ыкІи отставкэм щыІэ хыыкумышІхэм ягукъэкІыкІэ 2012-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 17-м зэхащэгъагъ. Организацием иІофшІэн зыфэгъэзагъэр зыми емыпхыгъэ хэбзэ хыыкумыр гъэпытэгъэныр ыкІи ащ уасэу иІэр къэІэтыгъэныр арых.

Тиреспубликэ ыціэ дахэкіэ рязыгъэіогъэ Лъэцэр Хъарыет тыфэгушіо. Псауныгъэ иізу, иіахьыл гупсэхэм адатхъэу, илъэсыкіэ хъяр техьанэу тыфэльаіо.

КІАРЭ Фатим.

Илъэуж хэк ок Іэщтэп

ТхакІохэу, шІэныгъэлэжьхэу, лІыхъужьхэу, ІэнэтІэшхохэр аІыгьэу хэгьэгум щылажьэщтыгьэхэм адыгэмэ къахэкІыгъэу ахэтыгъэри макІэп. Ахэм зэу ащышыгъ Устэкъо Зэчэрые ыкъо Хьасэнтали. Ащыщыгь зык Гас Горэри ильэс заулэ хъугъэу къытхэтыжьэпышъ ары. Псаоу щыІагьэмэ, ыныбжь ильэс 80 хъуштыгьэ. Джары непэ къэлэмыр къэсэзыгъэштагъэри.

НэмыкІ лъэныкъуи хэлъ мы Іофым. Мыгъэ Адыгэ къэралыгъо университетым ыныбжь илъэс 75-рэ хъугъэ. ИгъэкІотыгъэу, тыгу къыддеІэу, анахьэу ар къэзыухыгъэхэмкІэ, а хъугъэ-шІэгъэ иныр хэдгъэунэфыкІыгъ. Ащ епхыгъэу Хьасэнтал имафэ хэдгъэунэфыкІыныри ифэшъуаш. Сыда пІомэ Адыгэ хэкум икІэлэегъэджэ еджэпІэшхощтыгъэу, джы непи ишІэныгъэ гупчэшхоу тызэрыгушхорэ университетыр ащ къыухыгъ. Етlанэ шІэныгъэ-гъэсэныгъэ Іофышхохэр Хьасэнтал Москва, нэмык институтхэу Урысыем итхэм ащыщхэми ащызэшІуихыгъэх. Станок зэфэшъхьафхэм якъыдэгъэкІын, коммунальнэ Іофхэм, псэолъэшІыным апылъыщт цІыфхэу апшъэрэ гъэсэныгъэ зи!эхэм ягъэхьазырын иlахьышхо ахилъхьагъ. Ащ ригъэджагъэхэм ащыщыгъ ліэшіэгъоу непэ тызхэтым иублапІэхэм адэжь Урысые Федерацием и Правительствэ итхьаматэщтыгьэу М. Е. Фрад-

Мары илъэс 60-м ехъужьыгъ кІэлэегъэджэ институтым Хьасэнталрэ сэрырэ щыІэныгъэм тызщызэрищэлІагъэр. А лъэхъаным ащ щеджэрэ студентхэм янахьыбэм апашъхьэ къиуцощтыгьэ Іофыгьошхохи апэ итыгь унэу узэрысыщтыр. Нэбгырэ 500-м ехъоу институтым щеджэхэрэм ащыщэу нэбгырэ 80 ныІэп чІафэщтыгъэр урамхэу Гоголымрэ Пионерскэмрэ якъуапэ дэжь щытыгьэ общежитием. Аущтэу тызэрысын унэ тылъыхъузэ, физикэ-хьисап факультетым иятІонэрэ курс ихьэгъэ къодые Устэкъо Хьасэнталрэ (нахьыбэрэмкіэ ащ Женя тіозэ теджэщтыгъ) сэрырэ Тхьэм тызэфихьыгъ. 1955-рэ илъэсыгъ, сэ бзэмрэ литературэмрэкІэ факультетым сычІэхьэгьэ къодыягъ. ПсэупІэ тфэхъугъэри Шэуджэным ыцІэ зыхьырэ урамым тет унэмэ ащыщ — Седых унагьоу дядя Мишэрэ тете Раерэ япсэупі. Джаущтэу зы псэупІэ тызэдифагь. ТызэрэзэтекІыщтыгьэри факультетэу, курсэу тызщеджэщтыгъэхэр. ныбжьымкІэ илъэсрэ ныкъорэу тазыфагу илъыгъэр арых ныІэп. АдыкІэ тищыІэкІэ гъогуи зэфэдагъ.

Хьасэнтал 1935-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 25-м Тэхъутэмыкъое районым ит къуаджэу Афыпсыпэ къыщыхъугъ. Хэгъэгу зэошхор къызежьэм, ятэ фронтым ащагъ, сэ сятэ фэдэу ари «зыдэхъугьэр амышlэу кloдыгъэ» зыфаlорэмэ ахалъытагъ. ТикІэлэцІыкІугъо илъэсхэр къиндэдагъэх, гъабли, чъыІи КЪЫЗЭПЫТЧЫГЪ, ЗЫЩЫТЛЪЭН ЩЫгъыни, цуакъи тимыІэуи бэрэ къыхэкІыгъ. ТызызэІокІэм а зы гухэлъ-гупшысэмэ тарыгъуазэу зэрэщытыри псынкІэч къыдгурыІуагъ. Зы гухэлъ ини зэдытиlагъ: «щы» къыхэтымыгъафэу, стипендие къытатызэ теджэныр арыгъэ. Тистудент унагъо щыщыбэр а стипендие закъомкІэ щыІагъ.

Хьасэнтал сезыгъэхъопсэрэ шэн дэгъухэр хэлъыгъэх. Сыд фэдэ къин тапэкІэ къикІыми, ыгу кІодыщтыгьэп, сэри сыгу къыІэтэу орэд чэф цІыкіухэр ренэу кіміукіыщтыгъэх, сэмэркъэу дахэр икіэсагъ,

иІуагьэ ымыгьэцэкІэжьэу къыхэкІыщтыгъэп. Пчэдыжьрэ зарядкэ ышІы хъуми, псы чъы-Іэр къызэрегъэчъэхыми, тыгъуасэ ытхыгъэ лекцием хэплъыхьажьыми а орэд чэф макъэр зэпигъэущтыгъэп.

1959-рэ илъэсым институтыр къызеухым, Инэм дэт гурыт еджапІэм илъэситІо физикэмкІэ щыригьэджагьэх. Ащ игухэлъхэр чыжьэу кlощтыгъэх. Физикэм, хьисапым афэ--ыхпк дехь мехестиневш ед гъагъэх. Ащ къыхэкІыгъ Москва дэт станкэ-инструментальнэ институтым физикэмкІэ икафедрэ иаспирантурэ зыкlычІэхьагъэр. Ышыпхъу нахьыжъэу Муслъимэтрэ ышнахьыжъэу Барычрэ ар игъо шъыпкъэу фалъэгъугъ, агъэгушхуагъ, деІагьэх. Ар къыухи 1965-рэ илъэсым а кафедрэ дэдэм кандидат диссертациер Хьасэнтал щыпхыригъэкІыгъ. Техническэ шІэныгъэхэмкІэ кандидат хъугъэу истудент егъэджэни, ишІэныгъэлэжьын Іофи а институт дэдэм щылъигъэкІотагъэх.

КъэІуагъэмэ лые хъунэп техническэ шІэныгъэхэмкІэ адыгэмэ ащыщэу апэрэ кандидат зэрэхъугъэри. Ащи изакъоп. Ежь сэнэхьат гъэнэфагъзу хихыгъэмкІз хэгъэгум ишІэныгъэлэжьын Іофхэм иІахьышхо ахилъхьагъ. Кафедрэу а пстэур зыщыригъэжьагъэм илъэс 20-м ехъурэ Хьасэнтал щылэжьагь, ассистент ІэнатІэм къыщиубли кафедрэм ипащэу хъугъэ. Ащи блэкІи приборхэм яшІын зыщыфырагъэджэхэрэ факультетым идеканэу илъэси 4-м ехъурэ Іоф ышІагъ. Мыщ дэгъоу къыщылъэгъуагъ егъэджэн-пlуныгъэ лъэныкъомкІэ ащ ІэпэІэсэныгъэу хэлъыгъэхэр, студентхэр ІофыгъуакІэхэм афищэнхэ, ежь-ежьырэу Іоф зыдашІэжьыным фигъэсэнхэ зэрилъэкІырэр, яеджэнкІи язекІуакІэкІи пшъэдэкІыжь ахьэу зэригъасэхэрэр.

Егьэджэн-піуныгьэ Іофхэм-

кІэ мы факультетым щызэригъэгъотыгъэ ІэпэІэсэныгъэр нэмыкі апшъэрэ еджапіэ, коммунальнэ псэолъэшІыным зыщыфагьасэхэрэм, загьакІоми лъэшэу къыщышъхьапэжьыгъ. Ар 1982-рэ илъэсыгъ. Ащ къыщыублагъэу иаужырэ мафэ нэс ащ щылэжьагь, анахь кафедрэ инэу мыщ чІэтым, хэгъэгум зэрэпсаоу щызэлъашІэщтыгъэм ипэщагъ. Ар зэець утичести авт манешлех къепІомэ икъущт. Урысыем ичіыпіэ зэфэшъхьафи 8-мэ мы кафедрэм икъутамэхэр ащыІагьэх. Ахэм зэкІэми зэхэубытагъэу зы илъэсым къыкІоцІ студент мини 3-м ехъу къачІэкІыщтыгъ. СССР-м и Аттестационнэ Комиссие ШъхьаІэ Устэкъо Хьасэнтал шІэныгъэлэжьыціэ лъапізу профессорыр къыфиусыгъ. Ар сэнэхьатэу «Физика» зыфиюрэмкіэ къыратыгъагъ. А лъэхъаным ащ фэдэ щытхъуцІэшхо къыуапэсыныр гъэхъэгъэ иныгъ.

Джаущтэу Хь. Устэкъор шІэныгъэ Іофым илъэныкъуабэм апшъэрэ еджапІэхэми, академическэ Іофшіапіэхэми, шіэныгъэ сэнэхьат къулыкъухэми ащызэлъашІагъ. ШІэныгъэ тхыльхэми, зэреджэхэрэ учебникхэми, статья зэфэшъхьафхэми ащ икъэлэмыпэ 200 фэдиз къыпыкІыгъ. А пстэур джы къэплъытэжьын плъэкІынэп. Ау ащыщ зырызхэм ацІэ къемыlоуи уябгъукlо хъунэп. «Лабораторный практикум по физике» зыфиlорэ тхылъэу 1980рэ илъэсым Москва къыщыдэкІыгъэмкІэ еджэнхэу Урысые Федерацием гъэсэныгъэмкІэ и Министерствэ апшъэрэ техническэ еджапІэхэм ястудентхэм игьо афильэгьугь. Ащ фэдэх «Учебный эксперимент по физике» зыфиюрэ тхыльэу, «Апшъэрэ еджапІ» зыцІэ тхылъ тедзапІэм, Алма-Ата къыщыдигъэкІыгъэри, «Механика. Термодинамика. Молекулярная физика» зыфиlорэри, лабораториемэ Іоф зэращыпшІэщт тхыльэу гъусэхэр иІэхэу зэхигьэуцуагьэри (Москва къыщыхиутыгъ), «Физика. Методические указания и контрольные задания» зыфиlорэ тхылъэу 2003-рэ илъэсым Москва къыщыдэкІыгъэри. Нэмыкіхэу джыри зыціэ къепіонхэри щыіэх.

Джыри шІэныгъэ лъэныкъохэмкІэ къэралыгъо мэхьанэ зиІэ зэхэщэн Іофышхо илъэс 30-м ехъурэ Хьасэнтал зэшІуихыгь. Урысые Федерацием и Аттестационнэ комиссие физикэмкІэ и Экспертнэ совет ишІэныгъэлэжь секретарыгь. Ащ ыпэкІи а советым илъэс заулэрэ хэтыгъ. Арышъ, а лъэхъаным осэ тэрэз зыфэшІыгъэн фэе диссертацие шъэ пчъагъэ аш ІэкІэкІыгъ. Москва сызыщеджэгъэ илъэсхэр ахэм къахиубытэжьыгъэшъ, а диссертациехэм синыбджэгъу къинэу къыфахьырэр, уахътэу атыригъэкІуадэрэр синэрылъэгъугъэх. Ау зы тхьаусыхэ макъи ыжэ къыдэкІэу зэхэпхыщтыгьэп. А пстэуми гъэхъагъэу ащишІыгъэхэм апае 1995-рэ илъэсым Апшъэрэ аттестационнэ комиссием и Щытхъу тхылъ къызэрэфагъэшъошагъэри бгъэшІэгъожьырэп.

Ифэшъошэ уасэу Хьасэнтал фашІыгъэхэр ащ къыщыуцугъэхэп. Апшъэрэ еджапІэхэм гъэхъэгъэ инхэр ащишІыхэзэ зэрэлажьэрэм ипэгьокІзу 1980рэ илъэсым Урысые Федерацием егъэджэнымрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ ишІухьафтын бгъэхалъхьэ «За отличные успехи в работе» ыцІэу къыфагъэшъошагъ. Нэужым етІани «Почетный работник высшего профессионального образования» зыфиІорэ медалыри къыратыгъ.

Илъэс 50-м ехъурэ Урысыем чапшъэрэ еджапІэрэ ишІэныгъэлэжь Іофрэ Устэкъо Хьасэнтал пытэу ахэтыгь, иlахьышхо ахилъхьагъ. А пстэури тыгу къэкІыжьызэ тиныбджэгъу непи тырэгушхо.

МАМЫЙ Руслъан. Филологие шіэныгъэхэмкіэ доктор, АРИГИ-м илэжьэкіо шъхьаіэмэ ащыщ.

ЗАКОНОПРОЕКТЫКІЭХЭР

Тазырыр — мин 30

Илъэсэу икІырэм имэзэ 11 къыкІоцІ фитыныгъэ ямыІ эу е ащкІ этхыльыр амыІыгь эу рулым кІэрысхэу Къэралыгьо автомобиль инспекцием иІофышІэхэм нэбгырэ мин 343-рэ къагъэуцугъ. Ахэм ащыщэу мин 11-м аныбжь икъугъагъэп, ахэм правэхэр къыдахынхэ джыри фитыгъэхэп.

ЗаконопроектыкІ у аужырэ лъэхъаным депутатхэм къагъэхьазырыгъэхэм ахэт правэхэр зымы ыгъхэу къаубытыгъэ водительхэм сомэ мин 30 тазырэу атыралъхьанэу къызщиюрэр. Законопроектыр къызіэкіэкіыгъэхэр Урысыем ФедерациемкІэ и Совет хэтэу Владимир Федоровымрэ Советым регламентымкІэ и Комитет ипащэу Вадим Тюльпановымрэ. Апэрэр тапэкІэ Урысыем хэгъэгу кіоці ІофхэмкІэ и Министерствэ гъогухэр щынэгъончъэнхэмкІэ и Къэралыгъо гъэlорышlэпlэ ШъхьаІэ ипэщагъ.

СенаторитІур Урысые Федерацием административнэ правонарушениехэмкІэ и Кодекс ия 12-рэ статья зэхъокІыныгъэхэр фарагъэшІынхэу фаех. Ахэм къызэраюрэмкіэ, правэхэр ымы!ыгъхэу рулым кіэрысэу ятіонэрэу къагъэуцурэм сомэ мин 30 тазырэу тыралъхьащт е мэфэ 15 ипіальзу агъэтіысыщт, ащ нэмыкізу сыхьати 100-м къыщегъэжьагъэу 200-м нэс Іофшіэн зэфэ-

шъхьафхэр рагъэшіэнхэ алъэкіыщт. Мы лъэхъаным зэрагъэпшынэхэрэ шапхъэхэм къызэрадалъытэрэр водителым итхылъхэр ымы!ыгъхэу къаубытыгъэмэ, сомэ мини 5 -15 рагъэтынэу ары.

Зыныбжь имыкъугъэу машинэхэр зезыфэхэрэри макІэп. Гъогум къызэрэтехьэхэрэм изакъоми, ахэр цІыфхэмкІи автомобильхэмкІи щынагьох. Скоростым хагъахъоу, «лІы» зэрэхъугъэхэр къагъэлъэгъонэу машинэм зыкІырырагъэтхъукіэ, зэкіэми апэу ежьхэр ары зыпсэ рыджэгужьыхэрэр. Джары правэхэр зимыІэхэу рулым кІэрытІысхьэхэрэм пшъэдэкlыжьэу арагьэхьырэр агьэлъэшынэу зыкІыфаехэр, Къэралыгьо Думэм идепутатхэми ащ къыдырагъаштэмэ, дэгъу.

Зыныбжь имыкъугъэм правэхэр къыдихынхэ ылъэкІы-

щтэп. Ар ашІэ пэтызэ, щагум дэт машинэм етІысхьэхэшъ, гьогум техьэх. Ахэм аныбжь имыкъугъэу машинэм изыгъэтІысхьэхэрэ ны-тыхэми якІалэ къызэрамыгъэуцугъэм пае пшъэдэкІыжь арагъэхьынэу законопроектым хагъэхьэгъагъэмэ, ащи ишІуагьэ къэкІощтыгь. Правэхэр имы эхэу автомобилыр зезыфэрэм рагъэтырэ

сомэ мин 30-м нахьыбэ нытыхэм атыралъхьаныр яфэшъуашэу бэмэ къаlо.

ЦІыфхэм ахъщэу арагъэтырэм зыхагъахъокІэ, машинэ зэутэкІхэм япчъагъи, ахэм ахэкІуадэхэрэри нахь макІэ хъунхэу Къэралыгъо автоинспекцием иІофышІэхэр мэгугъэх.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

\--\-\--\--\--\--

О ЛИТЕРАТУРЭМРЭ ЩЫІЭНЫГЪЭМРЭ

Литературэм и Илъэс тиреспубликэ зэрэщызэфашІыжьырэм ехьыліэгъэ пчыхьэзэхахьэу «Адыгеим иус» зыфи-Іорэр Мыекъуапэ щыкІуагъ. Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеимрэ» тиреспубликэ и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыціэкіэ щытымрэ зэхахьэм кіэщакіо фэхъугъэх.

Усэр

лъэпкъым иджэмакъ

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэтрэ Адыгеим лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет итхьаматэу Шъхьэлэхъо Аскэррэ адыгабзэкІи, урысыбзэкІи зэхахьэм къыщыгущы агъэх. Литературэм и Илъэс общественнэ-политикэ мэхьанэ ин зэриІэр, литературэр ціыфым ипіун, щыіакіэр нахьышІу шІыгьэным зэрафэлажьэрэр хагъэунэфыкІыгъ.

Тиреспубликэ и Къэралыгъо шІухьафтын искусствэм ылъэныкъокІэ къызыфагъэшъошагъэу, Адыгеим изаслуженнэ журналистэу ТІэшъу Светланэрэ Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыцІэкІэ щытым иартистэу Жъудэ Аскэрбыйрэ зэращэгъэ зэхахьэр нахь гъэшІэгьон къэзышІыгьэр Къэралыгьо телерадиокомпаниеу «Адыгеим» ижурналистхэм къагъэхьазырыгъэ къэтыныр театрэм къызэрэщагъэлъэгъуагъэр ары.

ТхакІохэм ясурэтхэр экраным къытыредзэх, аужырэ мэзищым телевизорымкІэ тызэплъыщтыгъэхэ къэтынхэум литературэм фэгъэхьыгъэхэр икІэрыкІэу нэгум къыкІэуцох. Бзэм псэ къыпызыгъэкІэрэ журналистхэр экраным къызытыридзэхэрэм ыуж пчэгум къехьэх, усэхэм къяджэх. Аджырэ Замирэ, Тэу Замирэ, Къудаикъо Алый, Къуижъ Аминэт, Кушъу Светланэ, Бзэджэжъыкъо Хьабидэт, Унэрэкъо Гулэз, Ахэджэго Рузанэ, ХьапэкІэ Марин, Бэгъушъэ Фатимэ, ТІэшъу Светланэ. ХьакІэмыз (Бэгъ) Сусанэ ятэу Нурбый ным фигъэхьыгъэ усэм къеджэ. Ащи узэгупшысэнэу хэлъыр макІэп.

Ным, шІулъэгъум афэмыусэгьэ тхакІо щыІэми тшІэрэп. А лъэныкъори къыдалъытэзэ пчыхьэзэхахьэр зэхэщакІохэм лъагъэкІотагъ. Лъэпкъ шІэжьыр, адыгэ шэн-хабзэхэр, адыгэ чІыгур ахэр гум икІыхэрэп. Артистэу, режиссерэу Хьакъуй Аслъан чІыгур зэрэчэрэгьурэм ехьылІэгьэ

усэм тамэу ритыгьэм уегьэгушхо. Режиссерэу ЕмкІужь Андзори усэм къеджагъ. ОрэдыІохэу ХъокІо Сусанэ, Кушъэкъо Симэ, Быщтэкъо Азэмат усэхэр агъэжъынчыгъэх, гум иорэдхэри къа-Іуагъэх. Дунаим щашІэрэ «Синанэр» Дзыбэ Мыхьамэт къызыхедзэм, залым чІэсхэр зэрэдежъыухэрэм тигъэгушІуагъ. Артист цІэрыІоу Кукэнэ Мурати къызэджэгъэ усэмкІэ зэхахьэр къыгъэбаигъ. Мышъэ Андзаур пщынэр ыгъэбзэрэбзагъ, лъэпкъ къашъохэр ансамблэхэм, «Ошъадэм» къышІыгъэх.

Къэралыгъо шІухьафтыныр къызыфагъэшъошэгъэ Цуекъо Юныс ытхыгъэм техыгъэ спектаклэу «ЕтІэ унэжъым игимн» театрэм зэрэщагъэуцугъэр зэхахьэм къыщаlуагъ, тхакlом фэгушІуагъэх. Спектаклэу «ЛъышІэжьым» къыхэхыгьэ едзыгьор артистхэу Уайкъокъо Асыет, Мурэтэ Рустам, Жъудэ Аскэрбый къашІыгъ. Театрэм иартисткэу Ордэн Фатимэ усэм къызэре-

джагъэм дакloy, мэкъэ Іэтыгъэ дахэкІэ лъэпкъ орэдым тыригъэдэІугъ.

Пчыхьэзэхахьэм щытлъэгъугьэхэ Стіашъу Юрэ, Цуекъо Юныс, Пэрэныкъо Чатибэ, Шъхьаплъэкъо Къэсэй, Къэзэнэ Юсыф, МэщфэшІу Нэдждэт, Хьакъунэ Заремэ, Бэгъ Симэ, Хьаціэціэ Ларисэ, Хъурмэ Хъусенэ, Чэтэо Ибрахьимэ, нэмыкІхэм ягупшысэхэр зэфэпхьысыжьмэ, Льэпкъ театрэм ихудожественнэ пащэу Шъхьэлэхъо Светланэ къызэрэтиІуагъэу, ащ фэдэ зэхахьэхэр лъэшэу тищыкlагъэх. АмалыкІэхэм алъыхъухэзэ шІоу щыІэр цІыфхэм алъыгъэІэсыгъэн фае. Кином и Илъэсэу 2016-рэ илъэсыр къыхахыгъ. Адыгеим ащи чІыпІэ хэхыгъэ щыратыщт. Артистхэу Нэхэе Адамрэ Мэрджанэтрэ яшъэожъыеу Альберт адыгэ шъуашэм фэгъэхьыгъэу усэм къызэреджагъэр сыдым ымыуаса?! Тызэрыгушхони, дгъэлъэпІэни тиІэх, тапэкІи тиІэщтых. Шъопсэу, зэхэщакІохэр.

Сурэтыр зэхахьэм къыщыты-

ТИЗЭІУКІЭГЪУХЭР

— Бизнесым фэгъэхьыгъэ сэнэхьатыр университетым щызэбгъэгъотыгъ. «Спартак» Налщык, «Колос» Краснодар, нэмыкіхэм футбол уащешіагь. Иорданием иклубэу «Эйхьли» ухэтыгъ. Тренер Іофшіэным узэрэфежьагъэр къытаюба.

- Тренер сэнэхьатыр сшІогъэшІэгъон. Англием икомандэу «Ливерпуль», Германием, нэмыкІхэм сащы агъ. Си офш эн нахыш оу зыфэзгъэсэным фэшІ тренер ціэрыіохэр упчіэжьэгьоу сиіагьэх. Азием. Европэм якомандэхэм яешіакіэ зыщызгъэгьозэнэу егъэджэн-зэlукlэгъухэм сахэлэжьагъ.

— Бибэрт, футбол yeшlэ зэхъчм къэлапчъэм Іэгчаор дэбдзэныр уикіэсагь. «Зэкъошны-

«Зэкъошныгъэр» ичІыпІэ ерэуцожь

Мыекъопэ футбол клубэу «Зэкъошныгъэм» итренер шъхьа в Чэгъэды Бибэрт США-м къыщыхъугъ. Къалэу Нью-Йорк пэгъунэгъу шъолъырым иlахьылхэр щэпсэух. 2015-рэ илъэсым ешіэгьоу тикомандэ иlагъэхэм, игухэлъхэм тыщигъэгъуазэ тшlоигъоу гущыІэгъу тызэфэхъугъ.

жьэм сыда анахьэу уна**і**э зы- хэр иіэх. тебдзагьэр?

ущешіэ зыхъукіэ бэкіэ къыпщэ- *бэмэ къытаю*. гугъых, къэлапчъэм Іэгуаор бэрэ дэбдзэн фаеу тренерхэм, спортыр зышІогъэшІэгъонхэм алъытэ. Тренер шъхьа І узэрэщытыри къызыдэплъытэкІэ, цыхьэу къыпфашІыгьэр къэбгъэшъыпкъэжьыныр уипшъэрылъ шъхьаІ. «Зэкъошныгъэр» ауж къызэринэрэр лъэшэу сыгу къео. Апэ тимышъыщтми, я 7 — 8-рэ чIыпIэхэм анэсэу «зытІэтын» фае.

— «Зэкъошныгъэм» пащэ узыфэхъугъэр бэшІагъэп. Къыбдэхъу пшюигьор къытаюба.

— Клубым дэгъоу къыщыспэгъокІыгъэх. Директор шъхьаІэу Натхъо Адам, сигуадзэхэм ащыщэу ХъокІо Къэплъанэ, командэм илъэсыбэ хъугъэу Іоф щызышІэрэ Аульэ Рэщыдэ, нэмыкІхэм сафэраз. Зы Іоф бгъэцакІэ зыхъукІэ узэгурыІон фаеу тэлъытэ. КъызэрэсІуагъэу, «Зэкъошны-

гъэм» Іоф щыпшіэнэу зеогьа- гъэм» зыкъиіэтыжьынэу амал-

· Футболистэу хэтхэм яешlа-- Командэм ухэтэу ыпэкlэ *кlэ тигъэразэрэп. Арэущтэу*

Сэри ащ фэдэ гущыІэхэр зэхэсэхых. Опыт зиІэ нэбгыри 3 — 4 къезгъэблагъэ сшіоигъу. Ахэр ІэпыІэгъу къытфэхъущтых «Зэкъошныгъэр» ичІыпІэ иуцожьыным фэшІ. Адыгеим щапІугъэхэу нэмык командэхэм ахэтхэу щагьасэхэрэр тинэплъэгъу итыщтых.

– Стадион дахэ Мыекъуапэ щагъэпсыгъ, ау ешІэгъухэм япльырэмэ япчьагьэ макіэ.

— Ауж укъинэ зыхъукІэ ащ фэдэхэри къыхэкІыщтых. ТиешІакІэ хэдгьэхъощт, стадионым цІыф макІэ къызэрэкІорэм тэри тегьэ-

гумэкІы. Республикэм иІэшъхьэтетхэм тафэраз. Стадионыр дахэ, тифэlо-фашlэхэр нахьышlоу агъэцакІэхэ хъугъэ. «Зэкъошныгъэм» ешІэкІэ дэгъу къыгъэлъагъоу бэрэ къыхэкІы, ау къэлапчъэм Іэгуаор дадзэныр тифутболистхэм къяхьылъэкіы. Ащ фэші зэхъокіыныгъэхэр тикомандэ фэтшІыщтых.

– Бибэрт, адыгабзэр, инджылызыбээр, арапыбээр зэбгьэшагьэх, урысыбзэри къыбгурэю. Бзэ зэфэшъхьафхэр орыкІэ сыда?

- Узыщыпсэурэ чІыпІэм, ІофшІэнэу уиІэм яльытыгьэр бэ. Бзэ лые хъурэп. Адыгабзэри, урысыбзэри нахьышюу зэзгъэшіэщтых, футбол дахэ ешІапІэм къыщыдгъэлъэгъоным фэшІ бзэм имэхьани къыдэсэлъытэ. ИлъэсыкІэу къихьэрэм гушІогъуабэ цІыфхэм къафихьынэу афэсэІо.

– Уигухэлъышіухэр къыбдэхъунхэу Тхьэм сыпфельэly. Тхьачегъэпсэч.

Сурэтым итыр: Чэгъэдый Бибэрт.

> НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Къунчыкъохьаблэхэу Мыекъуалэ щыпсэухэрэр гухэк ащыхъоу Гъыщ зэшхэу Нухьэрэ Аскэрырэ афэтхьаусыхэх ятэу Абу идунай зэрихъожьыгъэм фэшІ.

Абу Алахыым джэнэтыр зэритыщтхэм ащыщ хъунэу, къэнагьэхэм ужыпкъэ мафэ афэхъунэу тафэлъаlo.

Къунчыкъохьаблэхэм яобществэу «Гугъэм» игъэцэкюкю гупч.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000, къ. Мыекъуапэ,

ур. Первомайскэр, 197. Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4300 Индексхэр 52161 52162 Зак. 1046

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗышыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

> МэщлІэкъо Саид

Редактор шъхьаІэм игуадзэр пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

Хъурмэ Хъусен